

HÓDMEZŐVÁSÁRHELYI JÁRÁSBÍRÓSÁG
1.Szk.118/2024/14.

Alkotmánybíróság
Budapest,
Donáti u. 35-45.
1015

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: III / 645-2 / 2025		
Érkezett: 2025 ÁPR 04.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	☐ EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 0	Kezelőiroda: Jm

Tárgy: indítványkiegészítés

Tisztelt Alkotmánybíróság!

A szabálysértési eljárásról és szabálysértési nyilvántartási rendszerről szóló 2012. évi II. törvény (a továbbiakban: Szabs. törvény) 40. § (5) bekezdés a) és b) pontja, a 46. § (1) bekezdés c) pontja, a 46. § (3) bekezdése és a 47. § (2a) bekezdése, valamint a Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat és hatásköréről szóló 329/2007. Kormány rendelet 11. § (2) bekezdés b) pontja tárgyában az 1.Szk.118/2024/4. számú végzéssel előterjesztett egyedi normakontroll indítvánnyal kapcsolatban 2025. március 05. kelt III/645-1/2025. ügyszámon kiadott, és a Hódmezővásárhelyi Járásbírósághoz 2025. március 10. napján, 13. sorszám alatt érkezett hiánypótlási felhívásra a bíróság – az Abtv.) 25. § (1) bekezdése és az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése b) pontja - az alábbi

indítványkiegészítést teszi:

Az Alaptörvény megsértett rendelkezései:

1. Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése:

Magyarország független, demokratikus jogállam.

2. Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése:

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.

3. Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése:

Mindenkinek joga van ahhoz, hogy ügyeit a hatóságok részrehajlás nélkül, tisztességes módon és ésszerű határidőn belül intézzék. A hatóságok törvényben meghatározottak szerint kötelesek döntéseiket indokolni.

Az Alkotmánybíróság által vizsgálendő jogszabályi rendelkezések:

Szabs. tv. 40. § (5) Ha vitás, hogy több szabálysértési hatóság közül melyik köteles eljárni, a hatáskörrel, illetékességgel rendelkező szabálysértési hatóságot

a) rendőrkapitányság esetén a vármegyei (fővárosi) rendőr-főkapitányság, Nemzeti Adó- és Vámhivatal területi szerve esetén a Központi Irányítás,

b) több rendőr-főkapitányság illetékességi területe esetén az Országos Rendőr-főkapitányság,

Szabs. tv. 46. § (1) A szabálysértési ügyben a szabálysértési hatóság és bíróság tagjaként nem

járhat el:

c) akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható;

Szabs. tv. 46. § (3) Nem járhat el az ügyben az a szabálysértési hatóság és bíróság, amelynek vezetőjével szemben az (1) bekezdésben meghatározott kizárási ok áll fenn.

Szabs. tv. 47. § (2a) Ha a kizárási ok a szabálysértési hatóság vezetőjével szemben áll fenn, a kizárásról és az eljáró szabálysértési hatóság kijelöléséről a 40. § (5) bekezdés a) pontja szerinti szerv dönt.

A Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat- és hatásköréről szóló 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendelet 11. § (2) A rendőr-főkapitányság rendészeti feladatkörében:
b) szabálysértési feladatokat lát el.

Az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének a lényege:

A bíróság a Szabs. tv. 40. § (5) bekezdés a) és b) pont, a 46. § (1) c) pont és (3) bekezdés, 47. § (2a) bekezdés, és a 329/2007. Kormány rendelet 11.§ (2) bekezdése b) pont *normakontrollját* az Alaptörvény B) cikkének részét képező *normavilágosság* elvének sérelme, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt *tisztességes eljáráshoz való jog* sérelme, és az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése szerinti *tisztességes hatósági ügyintézéshez való jog* vonatkozásában kéri.

I. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdéséből következő alkotmányos követelmény a normavilágosság elve, mely a bíróság előtt folyamathan lévő szabálysértési ügghöz a következőképp kapcsolódik:

Az 1.Szk.118/2024. számú szabálysértési eljárás kifogás alapján indult, mely azt jelenti, hogy a bírósági szakaszt megelőzte a szabálysértési hatóság eljárása, mely során bizonyítást folytatott le, meghallgatta az eljárás alá vont személyt, az intézkedő rendőröket, egyéb hatóságokat keresett meg, és megkísérelte a szabálysértés elkövetéséről készült kamerafelvétel beszerzését, eredménytelenül. Az eljárás alá vont személy szentesi lakóhellyel, és szegedi tartózkodási hellyel rendelkező elkövető, aki a Szentesi Rendőrkapitányság vezetőjével nem ápol jó viszonyt, továbbá perben áll, illetve állt már a Szegedi Rendőrkapitánysággal (pernyertes lett az elkövető a polgári perben), ezáltal annak vezetőjével szemben is, a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság ellen is indított már polgári pert, mely utóbbi benyújtott nyilatkozata szerint a pernyertességével zárult.

Ebben a számára terhelt légkört biztosító jogi környezetben, Szegeden közlekedve követett el szabálysértést.

A lakóhelye szerinti -Szentesi Rendőrkapitányság- kapitánya a szabálysértési eljárás megindulásakor már bejelentette az elfogultságát. A Vármegyei Rendőr-főkapitány az eljárás lefolytatására a Szegedi Rendőrkapitányságot jelölte ki, azonban a fenti előzmények ismeretében, eljárás alá vont személy kérte a Szegedi Rendőrkapitányság kizárását, mely megtörténte után a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága került kijelölésre. Ez utóbbi vezetője az elkövetővel szemben úgyszintén elfogultságot jelentett be, és

kérte a kizárását. Időközben az elkövető indítványozta a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitány kizárását is, a fent írt okok miatt.

Érthető elvárásként jelentkezett az eljárás alá vont személy részéről, hogy a – vélhetően valóban megalapozott- kizárási indítványai megakasztják az eljárást, és más megyében lévő szabálysértési hatóság kerül kijelölésre.

Azonban nem így történt, hanem a Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága, amely vezetője magát elfoglultnak érezte, folytatta le a bizonyítási eljárást, és állapította meg az elkövető felelősségét, elmarasztalva őt.

Ezen a ponton sérült eljárás alá vont személy joga egyrészt a normavilágosság elvének érvényesülése kapcsán, továbbá a későbbiekben részletezett tisztességes eljáráshoz való jog vonatkozásában is.

Minderre azért kerülhetett sor, mert jelenleg a szabálysértési törvény nem biztosít megoldási lehetőséget arra az esetre, mikor elfoglultság miatt egy szabálysértési ügyben másik vármegyeének kellene eljárnia, vagyis nem kezeli azt az eshetőséget, hogy a vármegyei rendőr-főkapitány elfoglultsága esetén másik vármegyét jelöljön ki az eljárás lefolytatására, mely egyébként a többi eljárási kódex számára nem ismeretlen.

A köztudatban a rendőrség egy parancsuralmi elven működő hierarchikus szervezet, ezért az elkövető joggal számíthatott arra, hogy a vármegyei rendőr-főkapitány ellen benyújtott kizárási indítványát nem saját hatáskörben a vármegyei rendőrfőkapitány fogja elbírálni. Ezáltal a kizárás, mint jogintézmény kiszámíthatatlanná vált az elkövető részére.

A testület (11/1992. (III. 5.) AB határozatában megfogalmazta, hogy az eljárási garanciák alapvető jelentőségűek az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatósága szempontjából, illetve a jogbiztonságot is értelmezte.

A 20/2020. (VIII. 4.) AB határozat iránymutatást nyújtott arra vonatkozóan, hogy a jogbiztonság érvényesülésének melyek az állammal, illetve a jogalkotóval szemben támasztott követelményei. Eszerint a jogbiztonság a jogalkotótól megköveteli, hogy a jog, illetve annak részterületei, valamint szabályai világosak, egyértelműek, továbbá kiszámíthatóak, és nem utolsó sorban a norma címzettjei számára is előre láthatóak legyenek.

Jelen szabálysértési ügyben a szabálysértési törvény hivatkozott rendelkezései, illetve a Rendőrség szerveiről és a Rendőrség szerveinek feladat és hatásköréről szóló kormányrendelet már hivatkozott szakaszai nem kellően világosak, egymással nincsenek összhangban.

A 34/2014. (XI. 14.) AB határozat szintén megerősítette, hogy a jogállamiság egyik feltétele a normavilágosság.

Az Alkotmánybíróság a -33/2014. (XI. 7.) AB határozat, Indokolás [32], 3001/2019. (I. 7.) AB határozat, Indokolás [87] - korábbi döntésiben rámutatott arra, hogy a jogbiztonság egyik legfontosabb alapkövetelménye a *jogszabályok kiszámíthatósága és az egyes jogi normák egyértelműsége*.

A testület a 3/2016. (II. 22.) AB határozatának, Indokolás [11] bekezdése kitér arra, hogy a szabályozás mindaddig nem sérti a normavilágosság elvét, amíg nem minősül a jogalkalmazó számára értelmezhetetlennek, illetőleg nem nyílik lehetőség a túlzottan általános

megfogalmazás miatt szubjektív, önkényes jogalkalmazásra. Vagyis -1263/B/1993. AB határozat, ABH 1994, 672-674.; 3047/2013. (II. 28.) AB határozat, Indokolásban [18] foglaltaknak megfelelően- „alkotmány sértésnek csak az minősül, ha a sérelmezett jogszabály tartalma olyan mértékben homályos, vagy rendelkezései annyira ellentmondásosak, hogy a tisztázatlanság feloldására a jogszabály-értelmezés már nem elegendő”.

Az I.Szk.118/2024. számú szabálysértési ügyben felvetődött probléma kapcsán látható, hogy a citált jogszabályhelyek rendelkezései ellentmondásosak, így a tisztázatlanság feloldására a jogszabály-értelmezés, mind a szabálysértési hatóság részéről, mind a bíróság részéről, már nem elegendő, illetve nincs is rá lehetőség.

Így jöhetett létre az az ellentmondásokkal teli, eljárási garanciákat nélkülöző döntés, mely alapján a bíróság előtt folyamatban lévő ügyben, az elkövető vonatkozásában a Szabs. tv. 46.§ (3) bekezdés és 46.§ (1) bekezdés c) pontja (*Nem járhat el az ügyben az a szabálysértési hatóság és bíróság, amelynek vezetőjével szemben az (1) bekezdésben- érintett ügyben c) pont alapján, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható -meghatározott kizárási ok áll fenn*) nem tudott érvényesülni.

Az Alkotmánybíróság döntéseiben számtalanszor kiemelte, hogy a jogbiztonság nem csupán az egyes normák egyértelműségét követeli meg, hanem az egyes jogintézmények működésének kiszámíthatóságát is. (9/1992. (I.30.) AB, 33/2024. (XI. 7.) AB határozat, indoklás [32], 8/2017 (IV. 18.) AB határozat, indoklás [48], 22/2018. (XI. 20.) AB határozat)

A kifogás alapján indult I.Szk.118/2024. szabálysértési ügyben maga az eljárás alá vont személy is részletesen kifejti, hogy korábbi pernyertességére tekintettel közte és a Szegedi Rendőrkapitányság, majd szintén pernyertességére figyelemmel közte és a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitánnyal és annak vezetője között is elmérgesedett a viszony. A fenti okfejtés alapján látható, hogy az elkövető kizárási indítványa megalapozott volt mindkét esetben.

Ennek ellenére végül a bizonyítási eljárást és az elsőfokú döntést is a Csongrád-Csanád Vármegyei Rendőr-főkapitányság illetékességi területén lévő, Hódmezővásárhelyi Rendőrkapitányság Szabálysértési Hatósága hozta meg.

Okkal merül fel a gyanú az eljárás alá vont személyben, hogy a kizárás, mint jogintézmény az ügyében nem jutott érvényre, ezáltal a kizárás jogintézmény működése is kiszámíthatatlanná válik valamennyi állampolgár számára. Mindebből következően sérül a tisztességes eljáráshoz való jog is.

II. Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt következő, jelen bírósági eljárásban sérült alkotmányos alapjog a tisztességes eljáráshoz való jog alkotmányos követelménye, mely a bíróság előtt folyamatban lévő szabálysértési ügghöz a következőképp kapcsolódik:

A tisztességes eljáráshoz való jog alapjaiban sérült mikor az elkövető felelősségét megállapító döntést egy olyan hatóság hozta meg, mely magát sem tartotta pártatlannak, és amely hatóság felettes szervével szemben benyújtott kizárási indítvány érdemi elbírálására jelenleg nincs is hatáskörrel rendelkező szerv. Ezáltal az eljárás egésze kételyt ébreszt, melyben benne foglaltatik a szabálysértési hatóság felelősségét megállapító határozatát megelőző, eljárási garanciákat nélkülöző döntések sora is.

A 22/2014. (VII. 15.) AB határozat hivatkozik a 6/1998. (III. 11.) AB határozatra, amely kimunkálta a tisztesség eljárás alkotmányos mércéjét. Eszerint a tisztességes eljárás „Olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy nem „tisztességes”.” Ugyanezen határozatban a testület kimondta, hogy a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nem létezik mérlegelhető más alapvető jog vagy alkotmányos cél, mert már maga is mérlegelés eredménye.

A bíróság meglátása szerint, szem előtt tartva az Alkotmánybíróság jogértelmezést elősegítő gyakorlatát, amellyel a jogállamiság, valamint tisztességes eljárás fogalmát meghatározza, megállapítható, hogy a Szabs. tv. 46. § (1) bekezdés c) pontjának -figyelemmel a (3) bekezdésre is- (szabálysértési ügyben a szabálysértési hatóság tagjaként nem járhat el, akitől az ügy elfogulatlan megítélése egyéb okból nem várható el. (3) Nem járhat el az ügyben az a szabálysértési hatóság és bíróság, amelynek vezetőjével szemben az (1) bekezdésben meghatározott kizárási ok áll fenn) *figyelman kívül hagyása* sérti a jogbiztonság és így – visszautalva az I. pontra- az Alaptörvény B) cikk 1) bekezdésében védett jogállamiság elvét is, hiszen a bíróságnak a kifogás alapján indult szabálysértési eljárásban a megelőző eljárás egészét vizsgálnia kell.

Ennek eredményeképp helyezkedett a bíróság arra az álláspontra, hogy a szabálysértési hatóság határozatát hatályon kívül helyezte, és – az eljárási garanciákat betartva- új eljárásra utasította a hatóságot.

Az ORFK álláspontja ezzel szemben az- a hatályos jogszabályi környezetet figyelembe véve-, hogy a részletezett szabálysértési ügyben a kizárási indítványok elbírálására nem rendelkezik hatáskörrel. Ezen túlmenően pedig a vármegyei rendőr-főkapitány és ezáltal valamennyi szabálysértési hatóságának az eljárásból történő kizárása tárgyában döntéshozatalra nem jogosult.

A bíróság korábbi beadványára hivatkozva kiemeli, hogy „Alkotmánybíróság több döntésben is lefektette, hogy a jogállamiság fogalmától elválaszthatatlanok az **eljárási garanciák**, hiszen azok eleve a jogállamiság, illetve a jogbiztonság elvéből fakadnak”.

Amennyiben jelen ügyben a felettes szerv helyett a vármegyei rendőrfőkapitányság saját maga dönthet a kizárásáról, akkor az eljárás alá vont személyben okkal merül fel a részrehajlás látszata, így az egész további eljárás méltánytalan, igazságtalan, esetlegesen nem tisztességes színezetet kaphat.

A bíróságnak pedig az eljárási garanciák szempontjából gyenge lábakon álló határozatot, illetve az azt megelőző eljárás egészét kell mérlegelni, és egy olyan döntést meghoznia, mellyel szemben a (rendes) jogorvoslat kizárt.

Ahogy a beadványban is utaltam rá, a tisztességes eljáráshoz való jog érvényesülésének egyik legproblémásabb területe a szabálysértési jog, [63/1997. (XII. 12.) AB határozat], mely jelen ügy kapcsán is megmutatkozik.

III. Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdéséből következő alkotmányos követelmény a tisztességes hatósági ügyintézéshez való jog, mely a bíróság előtt folyamatban lévő szabálysértési ügghöz a következőképp kapcsolódik:

Az Alaptörvény a tisztességes eljáráshoz való jogot is deklarálja, ám az Alapjogi Chartának megfelelően külön cikkben rendelkezik a megfelelő ügyintézéshez való jog keretein belül a hatóságok tisztességes eljárásáról. Ennek megfelelően a XXIV. cikkben kerül megfogalmazásra a tisztességes hatósági ügyintézéshez való jog, mely esetében a hatóság fogalmába tágabb értelemben minden jogalkalmazó szerv beletartozik, így a közigazgatási szervek mellett a bíróságok is. Ahogyan a Nagykommentár is rögzíti: „A cikkben foglalt elveket a fontosabb eljárási törvények eddig is alapvető szinten deklarálták, ám jelen szabállyal alkotmányos megerősítést nyertek”.

Megállapítható, hogy a normakontrollal támadott ügyben sérül a tisztességes hatósági ügyintézéshez való jog is, mivel a hatóság pártatlan és részrehajlás nélküli ügyintézése -a már kifejtett indokok alapján- nem teljesült az eljárása során.

A bíróság a fentiekben kifejtett indokok alapján mutatott rá az általa alkotmányellenesnek vélt norma és az egyedi szabálysértési ügy kapcsolatára.

Az Alkotmánybíróság döntésére irányuló kérelem:

A fentiekben kifejtettekre tekintettel a bíróság kezdeményezi, hogy az Alkotmánybíróság az Abtv. 25. § alapján az Abtv. 41. § (1) bekezdése alkalmazásával állapítsa meg a Szabs. tv. 40. § (5) bekezdés b) pontjában megjelölt „több rendőr-főkapitányság illetékességi területe” szövegrész alkotmányellenességét, továbbá a Szabs. tv. 47. § (2a) bekezdésben megjelölt „a) pontja” szövegrész alkotmányellenességét. Valamint az Abtv. 45. § (2) bekezdése alapján állapítsa meg, hogy a Szabs. tv. 40. § (5) bekezdés b) pontjában megjelölt „több rendőr-főkapitányság illetékességi területe” szövegrész, a Szabs. tv. 47. § (2a) bekezdésben megjelölt „a) pontja” szövegrész, illetve a 329/2007. Kormányrendelet 11. § (2) bekezdés b) pontja a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság előtt folyamatban lévő 1.Szk. 118/2024. számú ügyben nem alkalmazható.

Hódmezővásárhely, 2025. április 3.

Tisztelettel:

Bacsó Kincső

dr. Bacsó Kincső Judit
a Hódmezővásárhelyi Járásbíróság
bíróági titkára